

Berthou Yves (Erwan Bertou) (Pleuvihan 1861 -
Pleuvihan 1933)

Taolenn

Distro ar barz.

Klemmvan war ar vartoloded.

Distro ar barz

I

Ganet en douar lann ha roz¹,
War ribl mor gouez an hanternoz,
Pa oan e-barz ma henta noad²,
'N em gwazied 'oa ruz ar gwad.

Bervi 'ree dindan êr an aot,
Mez bremañ, glaz eo ma dioujod ;
Siwaz ! mond a ran 'dreuz broiou,
Eun huelenn hwerv 'n em genou.

Ma zadou-koz, beo pe varo,
'Oa enoret-meurbed 'n o bro...
Allaz ! ha me, war zistro 'n oad,
'Zo 'vel eur yeotenn er prad.

II

Hogen setu eun heol nevez,
Ledan, bannet, tarzet er gwez ;
Eur vro gaer 'zo 'n em astennet,
War ribl ar mor e penn ar bed.

Kalon an douar a glever
O vervi en-kreiz he donder ;
Ar houmoul du 'red en neñvou ;
Er parkeier 'tiwan bleuniou.

Harluet an deñvalijenn,
Ar joa 'zo en lagad an den ;
Ar vreudeur 'deu d'en em anavoud
Ha, dorn ouz dorn, 'halv an darvoud.

A-dreñv, dismantrou milliget !
El leh 'oa ma halon vantret,
El leh e skuillen d'an douar
Ma gwad ha daerou ma glahar.

Salud dit ! douar dudiuz !
Ouz da zelloud 'teuan nerzuz :
Peb yez, peb lid, pep koun, peb giz
'H-eus dasorhet d'he yaouankiz.

Hijet ar poultr euz seul ma zreid,
Gand eur galon zeder 'h an dit.
Setu-me erru da ganañ
E-touez da vugale 'r wellañ.

---

¹ roz : torgenn.

² noad : oad (tregerieg).

Taolet am-esu ar vleuenn hwerv
Ha kutuillet war ribl an erv,
E-touez bleuniou 'n douar-labour,
Eun dro-heolig erh hag aour.

Ha bremañ, mar 'be gras Doue,
Me 'ya, 'n-pad dilerh ma buhe',
Da blañsoni kurunennou
En brankou lore ha derou³.

---

³ derou : derv ; dero (evid ar rim).

Klemmvan war ar vartoloded

C'hoarvezet eo ar miziou du :
Gante 'r gwall-amzer 'zo erru,
An amzer garo, didruez,
'Vid ar re 'zo er-mêz bemdez.

En fulor an deiz hag an noz,
Heb eun dale war ma zi kloz,
War ma zi an hini⁴ a gren,
E klevan 'n avel o tremen.

A-wechou eh erru sioul
Hag e c'hwistell brao euz pep toull,
Mez e nerz a zastum raktal
Da lampad 'vel eun aneval.

Ar gwez braz ar muiañ nerzuz
'Zo gweet gand al loen spontuz ;
Hag an tier war ar hrehiou
Eo diframmet o zoennou.

Nijal 'ra 'n deliou hag ar plouz
A-dreuz d'an oabl gleb, leun a drouz,
A drouz hag a deñvalijenn
En troidell ar gorventenn.

O ! gwasas amzer 'zo erru !
Glaos hag avel hag a bep tu,
Bemdez, en traonienn ha war greh
Hag hirie gwasoh evid deh.

'Eneb d'an amzer en kounnar,
Ar paour-kêz labourer-douar,
'Daleg ar beure 'zo bepred
O plomma ar parkou d'an ed.

Mez re all, 'zleer klemm ivez,
En riskl a hounez o buhez,
En eur vagig vrañskedillet
War ar mor don dishualet.

Ar re-ze 'zo dalhmad dirag
Ar maro euzuz en o bag :
Ar vag a stroñs hag a wigour
War lein hag en kleuz an erv dour.

Ne oar den petore buhe'
O-deus an dud a vor du-ze,
Er pellder, en-kreiz ar stourmou,

---

⁴ an hini : pehini, er skrid orin.

Labourerien ar gwagennou.

O ! c'hwi en ho kwele tomm, en noz,
Goud 'ouzoù pegoulz ha penaoz
Ha peleh er mor e varvo
Martoloded kêz euz on bro ?

An avel griz a yud er gwe',
Mez c'hwi a gousk en ho kwele ;
Klozet mad eo prenest ha dor :
Ne glevit ket fulor ar mor.

Teir gwech am-eus greet tro ar bed,
Rag war ar mor pell eh on bet -
Ha teir gwech gwelet ar maro,
Etre an dour hag an neñvo'.

Dre ze, pa deu ar gwall-amzer,
Ma spered a vale braster,
Braster ar moriou kounnaret
War-lerh an oll vartoloded.

C'hoaz mar deufe ar horv maro
D'e vammig-vro war al lano,
Neuze, war an douar santel,
'Pedfe ar wreg hag ar bugel.

An deiz-all, dirag toull ma forz⁵,
Eur wreg yaouank a grie forz
O vond da gerhad he fried
En porz-mor Sant-Malo beuzet.

Mez pegement ne deufont ket
D'o farrouz koz da beurgousked !
Taolet du-hont, taolet du-ze,
Ne deui ket dioute doare.

Pa yudo 'n avel en ho tor,
Pedit evid an dud a vor
An Intron Varia Wir Zikour
D'o zavetei euz an dour.

---

⁵ toull ma forz : toull dor ma forz.